

II. Növénytani osztály.

A munkálatok a növénytani osztályban csak m. é. május hóban kezdettek meg, miután csak akkor lehetett egyáltalában az egyetemi növénytani tanszéknek átadott helyiségekben a munkálatokhoz fogni.

Az igen tisztelt muzeum-egyleti választmány, indítványaimat a legkivánatosabb módon teljesítette, és nem csak a szükséges papír és mérgezési költségeket engedélyezte, hanem egyuttal czélszerű szekrények készítését is elrendelte.

Igy több mint hét és fél rizma papírra fel vannak ragasztva a növények, és a tizenkét új herbarium-szekrénybe felállítva, Nyman Sylloge florae Europaeae című munkája után. — Ezen szekrényekben alig van még egy pár száz növénynek helye.

Ezt a kézzel fogható eredményt következő munkálatok előzték meg, illetőleg kísérték.

Az egyetemi növénykerti szolga Farkas Kálmán, a Landoz, Wolf és Czetz féle ugyszintén az ez évben birtokunkba jutott gyűjteményeket egészen, és a Kováts és Pávai féléket nagy részben mérgezte (Hydrarg. bichl. corros. 2 uncia, Alcoh. abs. 40 uncia oldatban), és a fennevezett gyűjteményekből több mint hétezer lapot felragasztott.

Ezen ily módon rendezésre előkészített növényeket az egyetemi növénytani tanár-segéd Knapp József ur, ritka buzgalommal rendezte útasításom szerint, míg a csira-növényeket (Bryophyta) magam rendeztem Schimper (mohokat) és Körber (zuzmókat) munkái után, a moszatok (Algae) és májmohok (Musci hepa.), szintén az új tokokban el vannak helyezve és abc rendben felállítva, miután a tudományos rendezésre szükséges munkák még nem jutottak kezeimhez.

A gyűjtemények szaporodtak, és ezen szaporodást annál örömezzem constatólom, miután a gyűjteményben lévő hézagok, valamicskével pótolttak.

Múlt évi jelentésem szerint a muzeumi növénytár állott: 7316 faj, és 52,320 példányból, ez évben pedig 7443 fajt, és 55,210 példányt birunk.

Az ajándékozók Freyn vasúti mérnök Budapesten, Janka Géza budapesti nemzeti muzeumi őr, Göth kolozsvári gyógyszerészsegéd urak, és én magam voltam.

A növények, melyek eddig még gyűjteményünkben képviselve nem voltak, vagy azok, melyeknek hazai lelhelyei az erdélyi muzeumi herbariumból hiányoztak, a következők:

(Az F. G. J. K. betűk a fenn említett négy adakozó nevét jelentik röviden.)

Achillea pseudopectinata Janka (J.), *A. scabra* Host (K.), *A. Tournefortii* DC (J.), *Alsine Saxifraga* Boiss. (J.), *Alyssum mari-*

timum *L.* (K.), *Amarantus prostratus* *Balb.* (K.), *Andropogon panor-
mitanus* *Parl.* (K.), *Anchusa hybrida* *Ten.* (K.), *Arabis albida* *Stev.*
(K.), *A. collina* *Ten.* (K.), *A. petrogena* *Kern.* (K.), *Arisarum pro-
boscideum* *Ten.* (K.), *Asplenium Trichomanes* *L.* Csucsá Kolozsm. (F.),
A. trichomanoides *L.* (K.), *Aster Amellus* *L.* (*A. scepusiensis* *Kit.*
Aschers.) (K.), *Astragalus albidus* *W. K. Torda* (G.), *A. ponticus*
Pall. (J.), *A. vimineus* *Pall.* (J.).

Bellevalia romana *Rechb.* (K.), *Botrychium simplex* *Hitch.* (K.),
Brachypodium sanctum *Janka* (J.), *Brassica fruticulosa* *Cyr.* (K.),
Buffonia parviflora *Gris.* (J.), *Bulbocodium ruthenicum* *Bung.* Tor-
da (G.).

Campanula Allionii *Vill.* (K.), *Carex laevis* *Kit.* (K.), *Centau-
rea Besseriana* *DC.* (J.), *C. jurinaefolia* *Boiss.* (J.), *C. Kerneriana*
Janka (J.), *C. rutaefolia* *S. & Sm.* (J.), *Cephalaria graeca* *R. & S.* (J.),
C. macrophylla *Gris.* (J.), *Cerinthe gymnandra* *Gasp.* (K.), *Crataegus*
florentina *Guss.* (K.), *Crocus balkanensis* *Janka* (J.), *Crucianella*
graeca *Boise.* (J.), *Cyclamen neapolitanum* (K.), *Cyperus aureus* *Ten.*
(K.).²

Dianthus aridus *Gris.* (J.), *D. furcatus* *Balb.* (K.), *D. micro-
lepis* *Janka* (J.), *D. nardiformis* *Janka.* (J.), *D. Noëanus* *Boiss.* (J.).
D. viscidus *Bery & Chaub.* (J.), *Draba Haynaldi* *Stur.* Bucsésd (K.),

Echium plantagineum *L.* (K.), *Erodium Neibreichii* *Janka.* He-
vesmegye (F.), *Ephedra* *sp.* Tordai hasadék (G.), *Euphrasia Bocconii*
Gouan. (K.), *E. latifolia* *Gris.* (K.), *E. rigidifolia* *Biv.* (K.).

Ficaria nudicaulis *Kern.* (F.).

Galium olympicum *Boiss.* (K.), *Genista carinalis* *Gris.* (J.), *G.*
trifoliata *Janka* (J.), *Glyceria nemoralis* *Uechtr. & Koern.* (K.),
Gnaphalium dioicum *L.* Csucsá (F.), *Goniolimon collinum* *Boiss.* (J.),
Gypsophyla glomerata *Pall.* (J.), *G. illyrica* *Arđ.* (J.), *Helichrysum*
angustifolium *DC.* (K.), *Heliotropium dolosum* *De Not.* (J.), *H. tur-
cicum* *Janka* (J.), *Hieracium bohemicum* *Fritz. & Uechtr.* (K.), *H.*
crinitum *Sibth.* (K.), *H. petraeum* *Friv.* (J.), *H. praealto-Pilosella*
Wimm. (K.), *Hypericum rhodopaeum* *Friv.* (J.), *H. rumelicum* *Boiss.*
(J.), *H. vesiculosum* *Gris.* (J.).

Inula Aschersoniana *Janka* (J.), *Iris furcata* *M. B. Torda* (G.),
I. humilis *M. B. Egerbegy* (G.).

Laserpitium nitidum *Zanted.* (K.), *Lithospermum graminifolium*
Viv. (K.), *Lophosciadium meifolium* *DC.* (J.), *Lycopsis variegata* *L.* (J.)
Moehringia Jankae *Gris.* (J.), *Mollugo Cervina* *L.* (J.).

Nasturtium proliferum *Heuff.* (J.), *Nectaroscordium bulgaricum*
Janka (J.), *Orchis obliensis* *Reut.* (K.), *Ornithogalum pyrenaicum*
L. Boos Kolozsm. (F.), *Orobus hirsutus* *L.* (J.)

Panicum compressum *Biv.* (K.), *P. colonum* *L.* (K.), *Pedicu-
laris ortantha* *Gris.* (J.), *Peucedanum minutifolium* *Janka* (J.), *Pha-*

celurus digitatus *Gris.* (J.), *Phyteuma rumelicum Gris.* (J.), *Potentilla Haynaldiana Janka* (J.), *P. taurica Willd.* (J.), *P. Valderia L.* (K.), *Pyrethrum Millefolium Willd.* (J.),

Ranunculus incomparabilis Janka (J.), *R. montanus W.* Erdély (K.), *Rubus affinis W. & N.* (K.).

Salix crataegifolia Bert. (K.), *Sanguisorba dodecandra Mor.* (K.), *Saxifraga adscendens L.* Torda (G.), *S. pseudosancta Janka* (J.), *S. sancta Gris.* (J.), *Scabiosa triniaefolia Friv.* (J.), *Scirpus Savii Seb. & M.* (K.), *Sedum violaceum Vahl* (K.), *Seseli peucedanifolium Bess.* (J.), *Silene Fabaria Sibth. & Sm.* (J.), *S. Frivaldszkyana Hampe* (J.), *S. sericea All.* (K.), *S. supina M. B.* (J.), *Sisymbrium Zanonii Ball.* (K.), *Stachys orientalis Vahl* (J.), *S. tenuifolia Janka* (J.), *Statice minutiflora Guss.* (K.), *Sueda splendens Gr. & Godr.* (J.).

Thlaspi Jankae Kern. Pest (F.), *Tillaea muscosa L.* (K.), *Trifolium incarnatum L.* Bánffy-Hunyad (F.), *T. parviflorum Ehrh.* Torda (G.), *T. trichopterum Panc.* (J.).

Urtica dioica L. v. subinermis Uechtr. (K.).

Veronica didyma Ten. (K.), *Vicia melanops Sibth.* (K.), *Viola delphinantha Boiss.* (J.).

Még egy tetemes szaporodásnak örvend gyűjteményünk, a menyinyiben Knapp József egyetemi tanár-segéd ur a muzeumi választmány részéről nyert anyagi támogatás folytán, a gyűjteményeinkben lévő erdélyi hézagokat pótolta, kirándulásairól 1730 példány növényt átadván rendeltetésüknek. Ezen gyűjtésekről remélhetőleg legközelebb teszen majd ő maga jelentést egy szakszerűen szerkesztett értekezésben.

A muzeumi herbarium mindenki számára, ki a növény tannal foglalkozik, az egész héten át nyitva van, és azt hiszem, nem adok hiába azon reménynek kifejezést, hogy az egyszer ha pár év múlva be leszen rendezve, külső felállítására nézve, bármely európai gyűjteménnyel versenyezhet, és beltartalmára nézve is igen sok tanulmányoknak szolgáltathat anyagot.

Dr. Kanitz Ágost.

III. Ásványtani osztály.

Van szerencsém az erdélyi muzeumegylet ásvány- és földtani gyűjteményeinek állapotáról évi jelentést tenni.

Először is jelentenem kell, hogy magam az elmúlt évben kiválóan csak az ásványtani gyűjteménnyel foglalkoztam, s hogy a földtani gyűjtemények kezelését a gyűjtemények segédőrrére, Herbach Ferencz urra bízam, a miért is jelentésem kapcsában Herbach urnak a földtani gyűjteményre vonatkozó jelentését változatlanul fel fogom olvasni.